

УЧЕНИЧЕСКО ТВОРЧЕСТВО

Нашето село

Истинска случка изъ живота ми

Миналата пролѣтъ ми се случи да отида овчаръ съ Найдъ. Бѣше много студено. Прилитаха ситни капки дъждъ. Ние събрахме сѣчки и отидохме подъ една скала. Тамъ накладохме огънь. Нагрѣхме се хубаво. Следъ това излѣзохме да нагледаме овцетѣ, които хрупаха младата трева. Изведнѣжъ чу се гласъ и, когато погледнахме нагоре, видѣхме две лоши момчета. Тѣ държаха въ рѣцетѣ си малки птичета, които писукаха. Най-непокойна бѣше майка имъ, която като че ли се молѣше да оставятъ скѣпнитѣ ѝ рожби. Момчетата дойдоха при насъ. Тогава тѣ направиха туй, което нѣма да забравя никога презъ живота си: бързо хванаха малкитѣ птичета и ги захвърлиха въ огъня. Ние гледахме, какъ се превиватъ отъ мъжки нѣжнитѣ тѣлца. Най-после, въ най-тежки страдания, птичетата умрѣха.

Картината бѣ страшна! Изплашени, ние не можахме да си продумаеме. Забравихме дори да се грѣемъ, макаръ че нѣбѣше много студено. Следъ малко стана чудо: Отъ силния огънь скалата бѣше свѣтнала като нажежено желѣзо. Отъ силната топлина тя почна да пука. Голѣми плочи отлитаха отъ нея. Ненадейно отскочи една плоча и право върху рѣцетѣ на немирницитѣ. Тѣ започнаха да плачатъ. Чакъ тогава видѣха, че Богъ ги е наказалъ, загдето мъжиха толкова малкитѣ птичета.

Пословица: Кой каквато награда си е заслужилъ, такава ще му се даде.

Руса Петрова уч. отъ II кл. с. Кръвеникъ

глави, единъ по единъ идѣха, сѣдаха при тѣхъ и започваха разговоръ . . .

Групата съ морнитѣ тѣла, която на отиване къмъ полето пѣше, сега, съ грохота на Самуиловитѣ войници, пакъ се повлѣче къмъ Балкана мълчешката. Старъ жетваринъ подхвана:

„Като гледахъ играта на тѣзи деца, спомнихъ си, пѣкъ и вие сте виждали, че, когато ще има буря, добитѣцѣтѣ фучатъ, реватъ, дигатъ глави и въртятъ рога. Не се минава много, и тѣхното предсказание се сбѣдва. Тѣй че, което сега видѣхме, ми напѣва, че има нѣщо лошо да става. Тия палавци, дето сѣ вирнали глави, пѣкъ и това, което се мълви, подсказва, че буря скоро ще се извие надъ насъ, че скоро ще има вой . . .“ Нѣкой го прекъсна и му се изсми. Зацари старото мълчание. Въ тежката мараня се чуваха само провлѣченитѣ имъ стѣпки.

(следва)

Характеристика на Минко

Минко билъ 12 годишно селянче отъ планината. Червендалесто момче, облѣчено съ шарено елече, опнати бозови потурки, суро калпаче и цървулки. Като свършилъ училище въ родното си село, майка му го завела въ града да учи конухарство при вуйча си. Макаръ че билъ у своихора, нему било много мѣчно за родното му мѣсто.

Единъ день, безъ да се обади на вуйча си, той си отишелъ. Сутринта братчето му го намѣрило въ кошарата между кучето и овена.

Тотю Петковъ уч. II кл. с. Столѣтъ

Нашето село се намира на 6 клм. западно отъ околийския ни центъръ — Севлиево. Разположено е въ жгѣла образуванъ отъ раздѣлянето на шосетата за гр. Ловечъ и за с.Павликени. Именува се Кормянско. Отъ кжде носи името си? Мѣчно може да се отговори. Стари хора разказватъ: „Нѣкога, преди да се основе нашето село, живѣла кѣоравъ мечка, пещерата на която е запазена и до днесъ ка въ мѣстността „Куза“. По сетне, цѣлата мѣстность, била наречена „Мѣстността на кѣоравата мечка.“ Когато селото било основано, то получило сѣщото име „Кѣоравата мечка.“ Турцитѣ го наричали „Кѣоръ-мечка“, по-късно „Корменча“, а отъ тукъ се получило Кормянско, а днесъ — Кормянско.

Следъ освобождението турцитѣ се изселили, а на мѣстото имъ дошли чисти българи отъ Габровскитѣ колиби, бѣжжанти отъ околността на градъ Чорлу и преселници отъ близкитѣ села. Балканджитѣ били по-вече и затова наложили своя езикъ на другитѣ.

На изтокъ отъ селото ни се издига прѣсѣчениятъ хълмъ „Калето“, съ стари развалини, за произхождането на които не се знае нищо. На северъ е хълма „Текето“, въ подножието на който се чува звукътъ отъ камънарското длето и чукъ. Много камънари съ непосилень трудъ, копаятъ и дѣлатъ хубави камъни за строежъ, стѣпала, настилка и пр.

Нашиятъ патронъ

Всѣка сутринъ, като пристѣпвамъ прага на нашата учебна стая, неволно спирамъ погледъ на отсрещната стена. Отъ тамъ ме поглеждатъ буднитѣ очи на нашия патронъ. Спирамъ се за моментъ предъ него, поемамъ дѣхъ и влизамъ въ стаята. Сѣдамъ на чина, оставямъ си учебницитѣ и пакъ се обръщамъ къмъ него. Не мога да му се нагледамъ. Струва ми се, че той не е мъртавъ, че ни наблюдава отъ високо и се редва на детската ни игравостъ.

А, знайте ли, кой е нашия патронъ? Оня, който презъ цѣлия си животъ не знаелъ почивка, който никога не заспивалъ спокійно! Апостолътъ на бѣлгарската свобода — Василъ Левски.

Колко много се радвахъ, когато видѣхъ учителятъ да окачва портрета му на стената! Радвахъ се, защото го познавахъ, знаехъ всичко за него. Знаехъ за неговата смѣлостъ и решителность. Колко много е скиталъ той и подготвялъ бѣлгарския народъ за възстание. Колко пѣти е изпадалъ въ опасность!

Всѣка сутринъ, събирайки се единъ по единъ, ние се

Между „Текето“ и „Калето“ рѣка Росица прави чудно хубавото дефиле „Крапецъ.“ Отъ дветѣ страни на Росица се издигатъ високи ридове, покрити съ хубави гори, а до рѣката се вие и лѣкатуши шосето за Сухиндолъ. На западъ като купа се издига хълма „Овдинъ“, по който сѣ нашитѣ лозя. На югъ отъ селото се разстила равнина. Това е нашата богата и плодородна житница, грижливо разработвана отъ нашитѣ селяни.

Селото ни е малко — 280 кжши съ 1500 жители. Отъ далечъ се вижда новото ниучилище на два етажъ, заедно съ читалищень домъ, съ 8 хубави учебни стаи, трапезария и читалищень салонъ. До училището се издигатъ кубетата на църквата ни „Св. Димитъръ“. Предъ нея е селскитѣ площадъ, на който празничень день се вие хоро отъ моми и ергени. На площада е магазина на селската кооперация „Кале“. До училището се намира производителната млѣкарска кооперация. Всѣка сутринъ тамъ цари голѣмо оживление. Селяни и селянки съ бѣли котли носятъ млѣко на кооперацията. Тукъ млѣкото се преработва на сирене, масло и др. млѣчни произведения. Кооперацията ни е прочута съ доброкачествено сирене и масло не само въ околната, но и въ цѣла Бѣлгария.

Д. Илиевъ ученикъ III кл.

с. Кормянско

обръщаме къмъ него, прочитаме хубавия надписъ:

„Седмъ години той скита се бездомень, безъ сѣнь, безъ покой, подъ вѣнкашность чужда и подъ име ново, съ сѣрдце безстрашно, на всичко готово!“

И разказваме си случки изъ неговия животъ. Единъ разказва, какъ се спасилъ въ Ловечъ като рибаръ, другъ въ Сопотъ като селянинъ, трети — въ София, Пловдивъ и не усѣщаме какъ минава времето. Бие звѣнецътъ. Учителътъ идва. Всички сме послушни и мирни. Знаемъ, че Левски ще ни се сѣрди, ако не сме прилежни въ училище, както той е билъ въ дѣлото народно.

Колко хубаво е че имаме патронъ!

Сега всички се готвимъ за неговото утро. Знаемъ пѣсни за него, стихотворения, а учителътъ ще ни разкаже подробно за неговия животъ.

И сега пиша, но идва ми на ума сцената, дето селяни отъ Софийско го питали:

— Каква служба ще заемашъ, когато се освободи Бѣлгария?

— Никаква. Ще ида у другитѣ поробени народи да пра-

вя това, което правя сега, — отговорилъ Левски.

Не искалъ нищо, освенъ доброто на своя народъ.

Да бждемъ всички като Левски!

Станка П. Трандафилова ученич. отъ I кл.

с. Кормянско

Маршъ на въздържателитѣ

Напредъ ний да вървиме
Кѣмто трезви дни,
Смѣло да рушиме
Пиянскитѣ злини!

Насъ устремъ вечъ окриля
Съволя катъ гранитъ —
Твориме съ дружни сили
Новъ животъ, честитѣ!

И с'трезвень зовъ — пробуда.
Трѣбимъ надъ цѣлий свѣтъ,
Потъналъ въ мрачность луда,
Въ отрова и развратъ.

Борци сме ний безчетни,
Сѣбрани все отъвредъ,
И вечъ съсъ маршъ победни
Отиваме напредъ!

Лилия Д. Иорданова уч. II кл. с. Козлодуй

На ти едно лѣкарство!

Имало едно време единъ овчаръ. Той много обичалъ жена си. По едно време се появили цирей на бузата ѝ. Тя отъ болки не можала нищо да работи, нито да спи. Овчарътъ се принудилъ да отиде при лѣкаръ за лѣкарство. Пристигналъ въ града тѣкмо по обѣдъ. Но нали е овчаръ, простъ и глупавъ човѣкъ, не знаелъ кжде е лѣкарътъ. Попиталъ единъ отъ минувачитѣ. Той му казалъ: „Хей тамъ е докторътъ!“ Отишелъ на посоченото мѣсто, въртѣлъ се, въртѣлъ се, нѣма лѣкаръ. Миналъ единъ стражаръ и го запиталъ: „Какво се въртишъ тука?“ Той казалъ: „Търся докторъ.“ Стражарътъ казалъ: „Натисни копчето, той ще излѣзѣ!“ Овчарътъ безъ да попита, кое и какво копче, почналъ да натиска копчето на палтото си. Натискалъ, натискалъ, чакъ до превивка. Запиталъ го единъ минувачъ: защо така се превива и какво му се е случило. Той отговорилъ: „Натискамъ си копчето за да излѣзе докторъ. Цѣли часове откакъ се натискамъ и пакъ докторътъ го нѣма.“ Минувачътъ разбралъ, каква е работата и му посочилъ съ прѣстъ, кое копче да натиска. — Добре, казалъ той и му поблагодарилъ. Като се залепилъ за копчето натискалъ, натискалъ, колкото сила има. Дигнало се силень звѣнъ въ стаята на доктора. Той билъ легналъ на обѣдъ по долни дрехи. Много се изплашилъ отъ тази тревога и бързо изкочилъ, видѣлъ овчаря и го попиталъ, какво има. „Искамъ лѣкарство за цирей!“ Докторътъ, силно ядосанъ, му ударилъ една плѣсница отъ едната страна и му казалъ: „Ето едно лѣкарство!“ Ударилъ го и по другата страна и казалъ: „Ето още едно лѣкарство! Хайде върви си!“

Овчарътъ, много зарадванъ, трѣгналъ за дома си. Жена-та радостна отишла да го посрѣща. А той, безъ да ѝ каже нѣщо, я ударилъ по бузата. Пукналъ се цирей. Следъ день — два жената напълно оздравѣли. Овчарътъ отишелъ да върне лѣкарството на доктора. Тѣй като жената оздравѣла съ едното лѣкарство (плѣсницата). Отишелъ и намѣрилъ доктора облеганъ на

портата безъ работа.

Ударилъ му една плесница и казалъ: „Отъ едного лѣкарство жена ми оздравѣ, върщамъ ти другото.“

Колю Стойновъ Колевъ, уч. IV отд. м. Стария Кръвеникъ

Спомени изъ моето детинство

Бѣше рана пролѣтъ. То бѣ отдавна. Тогава ние живѣхме въ старата си кжца. Азъ и бати бѣхме много малки и все наедно си играехме. Единъ день той ми каза, че ще си направимъ луличка. Това ми се хареса и азъ решихъ да му помогна. Направихме желаната луличка отъ една желждова чашка, която напълнихме съ стрита суха шума и най-отгоре турихме едно вжгленче. Следъ това отидохме въ кошарата, за да си поиграемъ съ луличката при ранообогненитѣ агънца. Но за нещастие, отъ луличката отхвъркнало малко вжгленче и паднало въ сламата. Наиграхме се въ кошарата и излѣзохме. Залисани въ новата игра, изведнѣжъ ние усетихме, че около насъ има много димъ и чухме, че нѣщо силно пращи. Обърнахме се и що да видимъ: кошарата цѣла обвита отъ голѣми огнени езици. Изъ въздуха хвърчаха искри отъ разпалената слама. Изъ двора се развикаха сѣседитѣ. А въ кошарата се чуваха жалнитѣ блѣжания на нещастнитѣ агънца. Обвзета отъ ужасъ, азъ не знаехъ, що да върша, но на бати дойде на умъ за агънцата. Той бързо отвори вратата, изъ която се втурнаха навън опърлени агънца. После ние избѣгахме на улицата, за да не познаятъ, че ний сме сторили таза пакость.

Когато приближи да се мръква, се върнахме у дома. Пожарътъ бѣше изгасенъ и хората си бѣха разотиили. Влѣзохме въ кжщи. Бати бърже легна и се направи на заспалъ. Той знаеше, че кога спимъ, татко не дава да ни бутатъ. Азъ сѣдѣхъ до кюмбето и чакахъ да ми се скаратъ. Но нашитѣ, залисани въ мисли по пожара, не ме и виждаха. Следъ вечеря си лѣгнахме. Дълго време не можахъ да заспя. Мислитѣ за пламналата кошара и за опърлени агънца не изчезваха изъ главата ми. Ноце ние съ бати започнахме да не спимъ, а дене да не се хранимъ отъ мисли по пожара. Нашитѣ се разтревожиха и ни запитаха, защо правимъ така. Тогава ние си признахме, че сме запалили кошарата. Не ни мѣмраха, защото бѣха благодарни, че сме спасили агънцата.

И до днесъ тази кошара още се крепи. И когато ида да я навидя, азъ си спомнямъ за пламцитѣ, които мжченически щѣха да я изгорятъ.

с. Дамяново,

Стоянка п. Петрова ученич. III кл.

Зима въ село

Малкитѣ кжши сѣ затрупани съ снѣгъ. По улицитѣ извиватъ тѣсни пѣтеки. Отвореме, навреме претичватъ сгущени селяни. Домашнитѣ животни почиватъ въ оборитѣ. Птицитѣ угрижени търсятъ храна. Кучето се свива на кравай. Хората се прибиратъ въ топлитѣ си стаи. Селото е мълчаливо. Само тѣнъкъ димъ се издига отъ куминитѣ му. . .

Райна Тодорова III. отд., Габрово